

Śląski Oddział Straży Granicznej w Raciborzu im. nadkom. Józefa Bocheńskiego

<https://slaski.strazgraniczna.pl/sm/aktualnosci/50487,Dzien-Polonii-i-Polakow-za-Granica.html>
04.07.2024, 13:36

Dzień Polonii i Polaków za Granicą

Zespół Prasowy Komendanta ŚIOSG
04.05.2023

W tym roku po raz dwudziesty pierwszy obchodzony był Dzień Polonii i Polaków za Granicą. Święto przypadające 2 maja towarzyszy Dniu Flagi Rzeczypospolitej Polskiej. Z tej okazji w Konsulacie Generalnym Rzeczypospolitej Polskiej w Ostrawie odbyła się uroczystość, podczas której osobom oraz instytucjom zasłużonym dla krzewienia kultury polskiej oraz współpracy transgranicznej wręczono polskie odznaczenia.

Na zaproszenie Konsul Generalnej RP w Ostrawie Pani Izabelli Wołłejko-Chwastowicz w uroczystościach udział wzięła delegacja Śląskiego Oddział Straży Granicznej na czele z Komendantem ŚIOSG gen. bryg. SG Adamem Jopkiem i Zastępcą Komendanta Śląskiego OSG płk. SG Adamem Kurkiem.

W przemówieniu Konsul Generalna RP w Ostrawie Izabella Wołłejko-Chwastowicz przypomniała, że poza granicami kraju mieszka około 20 milionów Polaków, rozsianych po całym świecie. Są to osoby, które wyjechały z kraju lub urodziły się poza Polską, ale poczuwają się do polskiego pochodzenia i związków z polskością. W Republice Czeskiej są to przede wszystkim Polacy z Zaolzia, potomkowie emigrantów z XIX wieku i uchodźców uciekających przed wojnami, kolejne pokolenia dawnych obywateli polskich, którzy pozostali na Wschodzie, niegdysiejsi dysydenci z rodzinami i emigranci zarobkowi.

Konsul podziękowała przedstawicielom polskich organizacji polonijnych w Czechach za niestrudzoną pracę na rzecz utrzymania wśród kolejnych pokoleń przywiązania do ojczyzny przodków, za kontynuowanie tradycji i języka polskiego oraz za opiekę nad polskim dziedzictwem kulturalnym. Podziękowała również samorządowcom oraz przedstawicielom władz regionu morawsko-śląskiego. Podkreśliła, że współżycie wielu narodów w jednym miejscu ma wiele zalet, z których największymi są naturalna tolerancja oraz otwarcie na drugiego człowieka. Następnie podziękowała wszystkim burmistrzom i wójtom gmin dzięki którym polskie szkoły w regionie mogą profesjonalnie kształcić kolejne pokolenia uczniów.

Na uroczystości obecni byli przedstawiciele organizacji polonijnych w Republice Czeskiej na czele z Prezes Polskiego Związku Kulturalno-Oświatowego i Prezesem Kongresu Polaków w RC, przedstawiciele czeskich władz wojewódzkich, reprezentanci czeskiej

i polskiej administracji samorządowej oraz służb mundurowych działających po obu stronach granicy.

W ramach uczczenia Dnia Polonii i Polaków za Granicą funkcjonariusze Śląskiego Oddziału Straży Granicznej przebywający na misjach zagranicznych przekazali Polakom mieszkającym w krajach ich oddelegowania oraz polskim instytucjom słowa wdzięczności za pamięć o Ojczyźnie, zaangażowanie w pielęgnowanie polskiej kultury i tradycji oraz trud jaki wkładany jest w zachowanie pamięci o kraju ojców, który przyczynia się do codziennego promowania Polski poza jej granicami.

Obecnie nasi funkcjonariusze biorą udział we Wspólnej Operacji Terra 2023 na Łotwie, w Estonii i Bułgarii, oraz we Wspólnej Operacji Focal Point Air na lotnisku w Wilnie. Ponadto pod auspicjami Agencji FRONTEX przebywają aktualnie w Grecji i Macedonii Północnej.

Polonia litewska jako jedyna na świecie może liczyć na pełny system nauki w języku polskim – na Litwie działa prawie 100 polskich szkół i kilkadziesiąt przedszkoli. Polonia na Litwie posiada własne gazety, portale internetowe oraz stowarzyszenia i towarzystwa, dbające o krzewienie polskiej kultury. W rejonach skupiających Polaków w większości kościołów odprawiane są polskie msze. Według statystyk na Litwie mieszka ok. 6,58% Polaków, co czyni Polonię najliczniejszą mniejszością narodową na Litwie. Obecnie Polonia mieszka głównie w Wilnie oraz w rejonach wileńskim i solecznickim, gdzie stanowi większość mieszkańców, oraz w święciańskim i trockim.

Historia Polaków w Estonii sięga wieku XVI - południowe ziemie dzisiejszej Estonii należały do Rzeczypospolitej Obojga Narodów. Miasta Parnawa i Dorpat (dzisiejsze Tartu) były najbardziej wysuniętymi na północ miastami o statusie województwa w historii Polski. To polscy jezuici, z polecenia Stefana Batorego, założyli kolegium w Dorpacie, które z czasem stało się słynnym uniwersytetem (dzisiejszy Uniwersytet w Tartu). Dziś estońską Polonię szacuje się na około 2000 osób, z czego większość mieszka w Tallinie i okolicach. W Estonii działa Związek Polaków w Estonii „Polonia”. Związek organizuje kursy języka polskiego, uroczystości upamiętniające najważniejsze polskie święta oraz prowadzi inne działania wspierające polską mniejszość w Estonii.

Polacy na Łotwie pod względem liczebności stanowią czwartą mniejszość narodową. Odnotowano ponad 59,5 tys. deklaracji narodowości polskiej, co stanowiło ok. 2,5% ogółu ludności. Obecnie na Łotwie działają polskie szkoły i kościoły. Obecnie istnieje 6 polskich

szkół, do których uczęszcza ponad tysiąc uczniów (w tym Polska Szkoła Średnia w Rydze im. Ity Kozakiewicz i Państwowe Gimnazjum Polskie im. J. Piłsudskiego w Dyneburgu), oraz przykościelne towarzystwa. Od 1997 funkcjonuje w Dyneburgu Centrum Kultury Polskiej.

Współczesna Polonia bułgarska jest dość specyficzna - nie została zmuszona do wyjazdu z kraju z powodów politycznych czy ekonomicznych. Większość Polaków, czy częściej Polek, znalazła się w Bułgarii z własnej woli. Powodem wielu wyjazdów i osiedlania się w Bułgarii była miłość i związki małżeńskie z obywatelami tego kraju. Obecnie Polonia w Bułgarii liczy ok. 3 tysięcy osób, zamieszkałych głównie największe miasta, takie jak Sofia czy Warna. Przy Ambasadzie Rzeczypospolitej Polskiej w Sofii działa polska szkoła, której oddział znajduje się także w Warnie. Kilka kościołów w Bułgarii odprawia msze w języku polskim.

Polacy mieszkający w Macedonii Północnej to przede wszystkim osoby, które wyemigrowały z Polski jeszcze w czasach byłej Jugosławii. Drugą, zauważalną grupę stanowią Polki, żony Macedończyków. Najwięcej rodaków mieszka w stolicy kraju, Skopje. W Macedonii Północnej działa Polska szkoła, prowadzona przez Towarzystwo Współpracy i Przyjaźni Polsko-Macedońskiej "Wisła". Dzięki szkole dzieci z małżeństw mieszanych znają język i polskie tradycje, co pozwala im na kontynuowanie nauki na uczelniach w Polsce.

(źródło informacji o polonii za granicą: www.poloniam.org)